

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kompendium dobrych praktyk w organizowaniu systemów Krótkich Łańcuchów dostaw Żywności (KŁŻ)

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji - Polska Fundacja Innowacji

Autor: MARIA GORZKOWSKA-MBEDA z firmy IsoTech sp. z o.o. na podstawie dokumentacji udostępnionej przez Fundację Partnerstwo dla Środowisko, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich oraz ODR w Mnikowie

Streszczenie

Kompendium dobrych praktyk przedstawia przegląd różnych rozwiązań organizacyjnych dla KŁŻ, które są praktykowane w Polsce i zagranicą. Nie ma jednego idealnego modelu czy rozwiązania. Organizatorzy inicjatyw KŁŻ powinni opracowywać swoje własne rozwiązania organizacyjne, korzystając z doświadczeń i rozwiązań, które się sprawdzają na rynku. Każda skuteczna inicjatywa lub przedsięwzięcie KŁŻ opiera się nie tylko na skutecznym dopasowaniu dostępnych rozwiązań do określonych uwarunkowań, ograniczeń i możliwości organizatorów, ale również na wypracowywaniu własnych rozwiązań autorskich. Doświadczenia z KŁŻ demonstrują, że rozwiązania informatyczne są niezbędne dla osiągnięcia skali i trwałości w prowadzonej działalności.

Dobre praktyki w Kompendium odpowiadają na pytanie: **Jakie realne możliwości sprzedaży własnych produktów istnieją na rynku, które mogą przynieść znaczące i regularne przychody dla małego producenta, stosującego nieprzemysłowe metody produkcji?**

Przykłady dobrych praktyk z kraju i z zagranicy w niniejszym opisanym Kompendium skupiają się na następujących rozwiązaniach:

- Sklepy firmowe na wsi, czyli sprzedaż w gospodarstwie
- Targi produktów lokalnych
- Kooperatywy
- Innowacje organizacyjne
- Platformy informatyczne

Przykłady przedstawionych dobrych praktyk w formie platform informatycznych wskazują, że kierunek ich rozwoju powinien być dostosowany zarówno do zmian zachodzących po stronie konsumentów, jak i do uwarunkowań i specyfiki małych, geograficznie rozproszonych gospodarstw rolnych. Rozwiązania opierające się o usługi logistyczne i sprzedażowe, realizowane siłami własnymi rolnika czy producenta (pakowanie, dowóz) lub partycypujących konsumentów - jak to jest w przypadku kooperatywy - mają ograniczone możliwości zwiększenia skali oddziaływania, ponieważ ich podstawowym kosztem jest czas i zaangażowanie producenta zarówno w rozwiązanie kwestii logistyki jak i samej sprzedaży. Automatyzacja sprzedaży w formie maszyn wendingowych reprezentuje obiecujący kierunek skalowalności, natomiast niezbędne jest rozwiązanie problemu logistyki. Obiecującym rozwiązaniem w tym zakresie wydają się platformy informatyczne, które umożliwiają nie tylko promocję i sprzedaż, ale również oferują rozwiązania logistyczne oparte na zasobach logistycznych producentów i konsumentów partycypujących w określonym systemie KŁŻ.